

مصر باستان

مصر باستان و رود نیل

بخش بزرگ سرزمین مصر باستان را صحرا تشکیل می‌داد.

زندگی برای انسان‌ها در آن‌جا بدون رودخانه نیل امکان پذیر نبود. رود نیل طولانی‌ترین رودخانه جهان است و از چندین کشور می‌گذرد. پهن‌ترین بخش آن از مصر گذشته و به مدیترانه می‌ریزد.

این رودخانه همانند بین‌النهرین برای کشاورزی و بقا مهم بود. در مصر در اوقات معین سال سیلاب می‌آمد. هر سال از ژوئیه تا اکتبر موقع سیل بود. از آن‌جا که مصری‌ها می‌دانستند چه موقع سیل می‌آید، می‌توانستند با ساختن باروهای اضافی در اطراف شهرها و مزارع و تخلیه سدها آمادگی داشته باشند. سیل به اندازه بین‌النهرین بزرگ نبود.

بخش زیادی از مردم مصر کشاورز بودند. آن‌ها مواد غذایی میکاشتند، دام داشتند، به شکار و ماهی‌گیری می‌پرداختند. برخی نیز صنعت‌گر بودند، مانند سنگ‌تراشان، نانوایان، قایق‌سازان و آهن‌گران.

در مزارع، کشاورزان کتان می‌کاشتند، که زنان از آن پارچه می‌بافتند. در امتداد ساحل رودخانه، خانواده‌ها نوع خاصی از نی را جمع می‌کردند که پاپیروس نامیده می‌شد. از این نی، آن‌ها، دم‌پایی یا صندل، قایق و کاغذ درست می‌کردند. کلمه کاغذ (papier) از این نی مشتق شده است.

مصریان یک سیستم نوشتاری را ایجاد کردند که به نام هیروگلیف (hieroglyf) یاد می‌گردد. هنگامی که مردم بین‌النهرین روی لوح‌های سفالی می‌نوشتند، مصری‌ها روی پاپیروس می‌نوشتند.

اثر هنری که قایق‌سازان مصری را نشان می‌دهد و تصویر هیروگلیف

فرعون

در مصر، پادشاه قدرتمند بود. او در یک خانه بزرگ زیبا، در یک کاخ زندگی می کرد و وظیفه اصلی او مواظبت از آرامش مردم بود. مصری ها اعتقاد داشتند که او پسر خداست و از این رو جرأت نمی کردند نام او را به زیان بیاورند. آن ها او را فرعون می نامیدند که به معنای «خانه بزرگ» است. فرعون بودن از پدر به پسر به ارث می رسید. شهروندان باید به فرعون مالیات می پرداختند. آن ها مالیات را با پول پرداخت نمی کردند، طوری که ما امروزه انجام می دهیم، اما فرعون از هر آنچه که در کشور کشت می شد و ساخته می شد، سهمی بدست می آورد. فرعون سدها، کانال های آبیاری و معابد را می ساخت. مردم باید کمک می کردند.

اهرام

مصر به خاطر اهرام بزرگ که مقبره برخی از پادشاهان این سرزمین بود، در جهان مشهور است. مصریان به زندگی پس از مرگ باور داشتند، بنابراین مهم بود که پادشاهان به خوبی دفن شوند. آن ها مقدار زیادی طلا، غذا، لباس و سلاح با خود می داشتند تا بتوانند در زندگی بعدی خود استفاده کنند. برای نگهداشت بدن مرده، اجساد را در نوارهای بانداژ پیچیده و مومیایی می ساختند.

نخست مردگان را به روشی خاص شستشو داده و سپس مغز و احشاء و امعاء را به جز قلب بیرون آورده و در شیشه های جداگانه ای قرار می دادند. بدن با پمادها و روغن های مختلف چرب می شد. سپس تمام بدن با نوارهای بانداژ پیچیده می شد. در پایان، این مومیایی را در تابوتی مخصوص که بیرون آن با عکس شخص مرده مزین می گردید، قرار می دادند.

تصویر فراعنه، هرم کئوپس و یک مومیایی

چندین فرعون و برخی از مردان بسیار ثروتمند در اهرام خودشان به خاک سپرده شده اند. تقریباً پنجاه هرم در مصر ساخته شده است. بزرگ ترین آن هرم کئوپس (Keops) نام دارد و به نام پادشاهی که در آنجا دفن است، نام گذاری شده است؛ پادشاه کئوپس (حدوداً از سال ۲۵۸۹ تا ۲۵۶۶ قبل از میلاد سلطنت کرد). این هرم در صحرای جیزه، منطقه ای درست بیرون از پایتخت فعلی مصر یعنی قاهره، واقع شده است. در دره پادشاهان، که در نزدیکی شهر لوکسور (LUXOR) واقع گردیده است، نیز مقبره های پادشاهان و اجساد مومیایی کشف گردیده است.

آیا می‌دانید؟

- نود و شش فیصد (۹۶٪) مصر صحرا است.
- طول رود نیل ۶۵۰۰ کیلومتر است.
- اهرام مصر یکی از هفت عجایب جهان به شمار می‌آید! (آیا می‌توانید بیابید که شش تای دیگر آن کدام‌ها اند؟)
- هرم کئوپس ۱۳۷ متر ارتفاع دارد و از دو و نیم میلیون تخته سنگ ساخته شده است.
- نوک هرم از طلا ساخته شده بود.
- اهرام مشهور دیگر در مکزیک و پرو وجود دارند.
- بسیاری از دزدان در طول تاریخ گنجینه‌های اهرام را دزدیده اند.

تمرین

به الفبای فوق خوب نگاه کنید و کلمات زیر را به نروژی «ترجمه» کنید.

کدام کلمات و تصاویر با هم ارتباط دارند؟ بین کلمه و تصویر خط بکشید.

<p>SFINX مجسمه ابوالهول</p>		
<p>MUMIE مومیایی</p>		
<p>KILESKRIFT خط میخی</p>		
<p>HIEROGLYFER هیروگلیف</p>		
<p>ØRKEN صحرا</p>		
<p>PYRAMIDER اهرام</p>		